

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐẶNG HOÀNG HÙNG

HOÀN THIỆN CHUỖI CUNG ỨNG SẢN PHẨM
CHẢ MỰC HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Ngành: Quản lý kinh tế

Thái Nguyên, năm 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐẶNG HOÀNG HÙNG

HOÀN THIỆN CHUỖI CUNG ỨNG SẢN PHẨM
CHẢ MỰC HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Đình Tuấn

Thái Nguyên, năm 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Bản luận văn này là công trình nghiên cứu cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết và tình hình thực tiễn tại địa bàn nghiên cứu dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS. Trần Đình Tuấn.

Các số liệu và những kết quả tính toán trong luận văn là trung thực, các số liệu, tài liệu trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Một lần nữa tôi xin được khẳng định về sự trung thực của lời cam đoan trên.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Học viên

Đặng Hoàng Hưng

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này là tổng hợp kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu kết hợp với kinh nghiệm thực tiễn trong quá trình công tác và sự nỗ lực cố gắng của bản thân.

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới Quý thầy (cô) giáo, Phòng Đào tạo - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã nhiệt tình giúp đỡ, hỗ trợ cho tôi. Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất đến thầy giáo - PGS.TS. Trần Đình Tuấn, Trưởng khoa Kế toán - Trường ĐH Kinh tế và QTKD Thái Nguyên là người trực tiếp hướng dẫn khoa học. Thầy đã dày công giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thiện đề tài.

Tôi cũng xin bày tỏ sự biết ơn đến lãnh đạo cơ quan và các đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong công tác để có đủ thời gian và hoàn thành khoá học và thực hiện luận văn này.

Tuy đã có sự nỗ lực, cố gắng nhưng luận văn không thể tránh khỏi những khiếm khuyết, tôi rất mong nhận được sự góp ý chân thành của quý thầy (cô) và đồng nghiệp để luận văn này được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Học viên

Đặng Hoàng Hưng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG BIỂU	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của Luận văn.....	4
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUỖI CUNG	
ỨNG NÔNG SẢN.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về chuỗi cung ứng và phát triển chuỗi cung ứng nông sản	5
1.1.1. Khái niệm về chuỗi cung ứng	5
1.1.2. Vai trò phân tích chuỗi cung ứng nông sản	6
1.1.3. Thành phần của chuỗi cung ứng	7
1.1.4. Thực tiễn phát triển chuỗi cung ứng hàng nông sản ở nước ta.....	9
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng chuỗi cung ứng nông sản	11
1.2. Tổng quan cơ sở thực tiễn về chuỗi cung ứng	14
1.2.1. Các nghiên cứu ở ngoài nước về chuỗi cung ứng.....	14
1.2.2. Các nghiên cứu trong nước về chuỗi cung ứng	15
1.2.3. Kinh nghiệm về xây dựng chuỗi cung ứng sản phẩm của một số địa phương trong nước	19

1.2.4. Bài học kinh nghiệm rút ra cho tỉnh Quảng Ninh.....	26
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI.....	28
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	28
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	28
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	29
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	29
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32
Chương 3: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CỦA CHUỖI CUNG	
ỨNG SẢN PHẨM CHẢ MỰC HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH.....	33
3.1 Điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội tỉnh Quảng Ninh.....	33
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	33
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh Quảng Ninh	37
3.2. Thực trạng hoạt động của chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh	40
3.2.1. Tổng quan tình hình sản xuất kinh doanh sản phẩm Chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh	40
3.2.2. Sơ đồ chuỗi và đặc điểm của các tác nhân trong chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long.....	43
3.2.3. Phân tích sự phân chia lợi nhuận của các tác nhân tham gia trong chuỗi cung ứng sản phẩm chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.....	53
3.2.4. Phân tích thuận lợi, khó khăn và các yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động của chuỗi cung ứng	57
3.2.5. Hoạt động của Hiệp hội chả mực Hạ Long.....	65
3.3. Liên kết giữa các tác nhân trong chuỗi cung ứng sản phẩm chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.....	66
3.3.1. Liên kết ngang giữa các hộ đánh bắt mực mai	66
3.3.2. Liên kết ngang giữa các cơ sở sản xuất chế biến chả mực Hạ Long....	66

3.3.3. Liên kết dọc giữa các hộ đánh bắt mực mai với người thu gom	67
3.3.4. Liên kết dọc giữa người thu gom mực mai với các cơ sở sản xuất chế biến chả mực.....	67
3.4. Phân tích ma trận SWOT chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long....	68
3.5. Đánh giá chung về hoạt động của chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long.....	69
3.5.1. Những điểm mạnh.....	69
3.5.2. Những hạn chế và nguyên nhân.....	69
Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM HOÀN THIỆN CHUỖI CUNG ỨNG SẢN PHẨM CHẢ MỰC HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH.....	72
4.1. Bối cảnh phát triển chuỗi cung ứng nông sản của tỉnh Quảng Ninh	72
4.2. Quan điểm, định hướng, mục tiêu xây dựng và hoàn thiện chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.....	73
4.2.1. Quan điểm	73
4.2.2. Định hướng.....	74
4.2.3. Mục tiêu.....	75
4.3. Giải pháp hoàn thiện chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh	76
4.3.1. Giải pháp về kỹ thuật	76
4.3.1.1. Tăng cường hỗ trợ kỹ thuật, nâng cao năng lực cho người sản xuất và các tác nhân tham gia chuỗi cung ứng sản phẩm Chả mực Hạ Long	76
4.3.1.2. Tăng cường hỗ trợ đầu tư hệ thống hạ tầng chế biến Chả mực, ưu tiên các chương trình phát triển chuỗi cung ứng Chả mực Hạ Long.....	77
4.3.2. Giải pháp về thị trường	78
4.3.2.1. Hỗ trợ nguồn cung cấp đầu vào ổn định và có chất lượng	78
4.3.2.2. Mở rộng thị trường tiêu thụ.....	78
4.3.3. Giải pháp về tổ chức sản xuất	79

4.3.4. Giải pháp về tăng cường liên kết giữa các hộ/doanh nghiệp cùng nhóm tác nhân (liên kết ngang) và giữa các nhóm tác nhân với nhau (liên kết dọc).....	80
4.3.4.1. Kết nối và phát triển liên kết dọc, đặc biệt là giữa các người thu gom, chế biến, bán lẻ với tổ, nhóm người chế biến để đảm bảo đầu ra ổn định và tạo vùng sản xuất đảm bảo chất lượng an toàn thực phẩm	80
4.3.4.2. Tăng cường liên kết ngang giữa các cơ sở khai thác hải sản để mở rộng quy mô chế biến sản phẩm	81
4.3.5. Giải pháp về thể chế, chính sách.....	82
4.4. Đề xuất và kiến nghị	83
4.4.1. Đối với tỉnh Quảng Ninh.....	83
4.4.2. Đối với các tác nhân trong chuỗi cung ứng	83
KẾT LUẬN	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	88

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BQ	:	Bình quân
HQKT	:	Hiệu quả kinh tế
HTX	:	Hợp tác xã
TNHH	:	Trách nhiệm hữu hạn
TP	:	Thành phố
VSATTP	:	Vệ sinh an toàn thực phẩm

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Số mẫu điều tra	29
Bảng 3.1: Kết quả và hiệu quả kinh tế của hộ đánh bắt mực mai.....	47
Bảng 3.2: Kết quả và hiệu quả kinh tế của hộ thu gom mực mai	48
Bảng 3.3: Địa điểm sản xuất và các công đoạn thực hiện.....	49
Bảng 3.4: Phân tích hiệu quả kinh tế của đơn vị chế biến chả mực Hạ Long	50
Bảng 3.5: Phân tích giá trị gia tăng của người bán buôn chả mực Hạ Long	51
Bảng 3.6: Phân tích giá trị gia tăng của người bán lẻ chả mực Hạ Long	52
Bảng 3.7: Tổng hợp kết quả, hiệu quả kinh tế của các tác nhân tham gia trong chuỗi cung ứng chả mực Hạ Long	53
Bảng 3.8: Sự hình thành giá và giá trị gia tăng của các tác nhân theo kênh tiêu thụ	55
Bảng 3.9: Giá bán của một số loại chả mực theo nguồn gốc xuất xứ.....	60
Bảng 3.10: Các công đoạn chính trong chế biến chả giữa các vùng sản xuất	62
Bảng 3.11: Các phụ liệu chính trong chế biến chả mực Hạ Long	64